

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Kamil Vlček Datum: 9.9.2012
Autor: Iveta Janská	
Název práce: Abstraktní úlohy u ptáků - prostorový vs neprostorový typ úlohy.	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Cíle práce je porovnání prostorových a neprostorových kognitivních úloh u ptáků.	
Struktura (členění) práce: Práce obsahuje abstrakt, úvod, vlastní literární přehled, diskuzi a závěr a přehled literatury, které jsou ve vyhovujícím rozsahu (celkem 47 stran, z toho 38 vlastní rešerše a 5 stran literatura). Chybí bližší vysvětlení cílů práce.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Je citováno zhruba 90 původní prací a rešerší, což je zcela dostatečný počet. Podle mého soudu jsou většinou voleny dobře. Při náhodném výběru několika citací z textu v přehledu literatury jsem jich však většinu (6) kupodivu nenašel (kapitola o geometrii prostoru). Práce tedy zřejmě zpracovává ještě větší rozsah literatury. Je škoda chybějících citací, protože text by mohl sloužit jako východisko dalšího studia v dané oblasti. Přehled literatury je také nepřehledně formátován, což dále zvyšuje náročnost jeho využití.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Velké množství obrázků velmi vhodně dokumentuje složitou metodiku jednotlivých úloh. Text bohužel jeví zřetelné stopy spěchu při sepisování, jako je přeskakující a často špatně navazující tok myšlenek v textu, nejasné vyjadřování ("Schopnost odlišit přechodné vztahy od těch, které neumožňují správné závěry ...", str. 31), chybějící závorky ("Rozpoznávání sebe sama „self awarness“ od jiných příslušníků vlastního druhu", str. 35) nebo vzájemně rozporná tvrzení (str. 21: 1. vs. 2. odst.)	
Splnění cílů práce a celkové hodnocení: Práce obsahuje velké množství poznatků o kognitivních schopnostech ptáků a metodách jejich výzkumu. Cituje rozsáhlou řadu originálních prací a jistě se stane základem dalšího studia autorky v této oblasti i podkladem pro vlastní experimenty. Z práce však bohužel není zřetelný jiný cíl ani závěr, než toto nashromáždění	

poznatků. Cíl práce deklarovaný v abstraktu (porovnání abstraktních úloh prostorového typu s abstraktními úlohami neprostorového typu u ptáků) není jinde v textu upřesněn a bakalářská práce ho splňuje jen výčtem metodických přístupů a výsledků u jednotlivých druhů ptáků bez hlubšího porovnání. Například v kapitole o radiálním bludišti se dozvíme množství výsledků u řady druhů ptáků, ale chybí souhrnné porovnání ptačích druhů a skupin v kognitivních schopnostech, na které jsou varianty radiálního bludiště zaměřeny, a hypotetické zdůvodnění rozdílů. Jednotlivé části kapitoly si navíc navzájem odporují, když se na str. 16 dozvíme, že "Ořešníci a sojky západní byli lepší než jiní ptáci. Ořešníci dosáhli 80 % správných odpovědí ..", přičemž výsledek holubů citovaný na str. 14 odpovídá asi 90% správných odpovědí. Hodila by se souhrnná tabulka výsledků nebo odstavec na konci kapitoly shrnující zjištěné poznatky. Podobná situace je u většiny kapitol. Za sporné považuji i samotné zařazení mnohých popisovaných úloh mezi abstraktní úlohy. Pokud použijeme běžný význam slova abstrakce jako schopnosti vyčlenit podstatné a obecné vlastnosti předmětů a jevů, není mi jasný důvod proč prostorové úlohy, jako radiální nebo Morrisovo bludiště, nebo testy episodické paměti nebo seberozpoznání řadit mezi abstraktní úlohy.

Z těchto a ostatních důvodů zmíněných v tomto posudku nemohu doporučit hodnocení předložené bakalářské práce jako výborné.

Otázky a připomínky oponenta:

Připomínky:

- Hipokampus není zdaleka jedinou a možná ani nejdůležitější strukturou zodpovědnou za orientaci v prostoru, další jsou oblasti temenní kůry, bazálních ganglií a další oblasti spánkového laloku (viz str. 8)
- Místové buňky (place cells) neobjevili O'Keefe a Nadel (1978), ale O'Keefe a Dostrovsky (1971). Česky se nazývají místové, nikoli místní.
- V kapitole o geometrii prostoru nejsou vysvětleny pojmy globální a lokální značky (str. 19-20). Například barva stěny je lokální nebo globální značka?
- Autorka používá mnoho anglických termínů bez překladu do češtiny, např. "sety", "frequency", "relational concept", "marsh tits" ...
- V současnosti používané vymezení epizodické paměti není z Tulving (1972), které se týkalo události v čase a prostoru, ale z Tulving (1983) a týká se mentálního cestování časem a znovuprožití minulé události a není testovatelné u zvířat. Právě proto se alespoň v původních pracech o epizodické paměti u zvířat mluví o "episodic-like memory" (Clayton Dickinson 1998)
- Theory of mind se do češtiny běžně překládá jako teorie mysli, nikoliv jako "vím, co si myslíš", jak uvádí autorka.

Otázky

- V kapitole o navigaci v radiálním bludišti autorka používá množství měřítek úspěšnosti, především počet navštívených ramen během prvních N voleb, počet chyb v prvních X volbách a úspěšnost v procentech. Je možné tyto měřítka vzájemně mezi sebou přepočítávat?
- V kapitole o seberozpoznání autorka ze studie Prior et al 2008 uvádí, že některé straky z počátku vykazovaly agresivní nebo jiné sociální chování na obraz v zrcadle, zatímco později si pomocí zrcadla odstraňovali značku pod zobákem na krku. Byly to ty samé straky a došlo tak ke změně jejich vnímání obrazu v zrcadle, nebo šlo o jiné straky? Je možné podobné výsledky o seberozpoznání v zrcadle podpořit statisticky a případně jak?

- Co znamená teorie mysli? Liší se výsledky studií zaměřených na tuto schopnost u zvířat a ptáků při použití kooperativních a kompetitivních úloh?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PŘFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2**